

COMEMADRE

ROQUE LARRAQUY

FOL® 126

© Mak Grup Medya Pro. Rek. Yay. A.Ş.
Sertifika No: 44396

Edebiyat 13
Roman 02

Comemadre
Roque Larraquy

Çevirmen: Nergis Gürcihan

Edisyon: Copyright © Roque Larraquy, 2010
Original edition published by Editorial Entropía in 2010

Turkish translation rights were acquired through Kalem Agency.
Türkçe yayın hakları Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır.

Yayına Hazırlayan: Ü. Burçin Özkan
Redaksiyon: Mak Grup Redaksiyon Ekibi
Görsel Yönetmen: Nurullah Özbay
Grafik Tasarım ve Uygulama: Tavoos

ISBN 978-625-7307-52-9

Baskı: Ayrıntı Basım Yay. ve Mat. Hiz. San. Tic. A.Ş.
Matbaa Sertifika No: 49599

I. Baskı: Haziran 2021

İletişim Adresleri
Cinnah Cd. Kırkpınar Sk. 5/4
06420 Çankaya Ankara
Tel.: 0312. 439 01 69
www.folkitap.com
bilgi@folkitap.com
siparis@folkitap.com
www.twitter.com/folkitap
www.instagram.com/folkitap

ROQUE LARRAQUY

Roque Larraquy, 1975'te Buenos Aires'te doğdu. Arjantinli bir yazar aynı zamanda senarist, görsel ve işitsel tasarım eğitmenidir. İlk kitabını yayımlamak için yedi yıl bekleyen yazarın sonraki eserleri birkaç yıl arayla birbirini takip etmiştir. Orijinal adı *La comemadre (El cuarto de las maravillas)* olan eser önce *La Madriovore: Plongée dans le cynisme scientifique* ismiyle Fransızcaya sonra da Comemadre olarak İngilizceye ve Portekizceye çevrilmiştir. Bilhassa Coffee House Press'ten çıkan İngilizce çevirisi ile büyük beğeni toplayan eser, En İyi Çeviri Kitap Ödülleri 2019 ve Amerikan Ulusal Kitap Ödülü 2020 aday listesine girmiştir.

Başlıca eserleri: *La comemadre* (2010); *Informe sobre ectoplasma animal* (2015); *Rapporto sugli ectoplasmi animali di Buenos Aires Formato* (2016).

NERGİS GÜRCİHAN

Almanya'da doğdu (1989). İlkokulu Gölcük, ortaokul ve liseyi İstanbul'da okudu. Lisansını İspanyol Dili ve Edebiyatı alanında tamamladı. 2013-2017 yılları arasında özel bir üniversitede İspanyolca dilbilgisi ve çeviri üzerine dersler verdi. 2018-2020 yılları arasında Arjantin Buenos Aires Üniversitesi'nde Sosyal Antropoloji Yüksek Lisansı yaptı. Çevirmenlik kariyerine 2011 yılından beri devam etmektedir.

Başlıca eserleri: *Angeles Caso, Rüzgâra Karşı* (2011); *Sergio del Molino, Eflatun Zaman* (2015); *Nadia Fink, Frida Kahlo* (2016), *Nadia Fink, Julio Cortazar* (2017); *Fabio Rubiano, Katil ve Aile Babasıyım* (2019); *Francesc Miralles & Hector Garcia, Shinrin Yoku Orman Banyosu* (2020).

1907

1

Temperley, Buenos Aires eyaleti, 1907

Bazı insanların varlığıyla yokluğu birdir, tıpkı Bayan Menéndez gibi. *Başhemşire*. O, bu kelimenin arasındaki boşluklara mükemmel bir şekilde uyuyor. Sorumluluğundaki kadınların hepsi aynı kokuyor, aynı giyiniyor ve bize *doktor* diye sesleniyorlar. Bir dikkatsizlik sonucu veya fazla enjeksiyondan hastanın durumu kötüleşirse varlık kazanıyorlar; hatalarıyla var oluyorlar. Menéndez öyle değil, o hiç hata yapmaz, bu yüzden de başhemşire.

Yapabildiğim her an onu gözetliyor, onda sıradan, herkesten sır gibi sakladığı, mükemmellikten uzak bir özellik arıyorum.

Buldum. Menéndez'in beş dakikası. Tırabzana yaslanıp bir sigara yakıyor. Genelde başını kaldırmadığı için onu izlediğimi fark etmiyor. İçinden düşünce geçmeyen boş bir ifade takınıyor. Beş dakika boyunca sigara içiyor. Bu zaman aralığında hepsini bitiremiyor ve yarıda söndürüyor. Bu onun kendine tanıdığı savurganlık lüksü; sigarasını tükürükle ıslatarak söndürmek ve çöpe atmak. Her defasında yalnızca yeni sigara içer. Her gün aynı saatte dünyaya böyle giriş yapar ve ona âşık olmam için yeteri kadar zaman vardır.

Çok fazla iş arkadaşım var, henüz hepsini tanımıyorum. Çenesinde ben olan yapılı bir adam var, beni her gördüğünde selam veriyor, bense onu yalnızca beninden hatırlıyorum. Ne adını biliyorum ne de uzmanlık alanını. Yüzünün bir tarafı diğerine göre daha aşağıda ve neden bilmem konuşurken da-
ima gözlerini sanki kamaşmış gibi kısıyor.

Silvia'nın söylediği her kelime ağzından yayılan bir sinek gibidir, sayılarının artmaması için çenesini kapatması gerekir. Onu buzlu suya batırıyorum. Elimi çektiğimde kafasını kaldırıp nefes alarak yeniden soruyor: "Sineklerin benden çıktığını görmüyor musunuz?" Sinekleri görmemem onun için donmaktan daha önemli. Ne diye bana onu verdiler anlamıyorum. Ben psikiyatr değilim. Şunu söyleyebilirim ki buzlu suyun yapabileceği tek şey onu zatürree etmektir. Fakat bu gibi durumlarda önemli olan hezeyanın direnci ve buzun işlevi de onu kırmaktır. Ona sıcak bir yatak vaat ediyorum. Her değişimi not etmek gerekiyor; sessiz kalmayı mı tercih ediyor, ailesini mi istiyor (ailesi yok ama bu daha sağlıklı bir hezeyan olurdu), sinekler hâlâ var mı? Sineklerin tavanda kaybolmaya başladığını görüyor.

Hemşirelikle alakalı bir şey düşünmüyorsun. Sigaranı içtiğin o beş dakikada, yüzündeki hiçlik ifadesiyle, kadın değil de bir görev olarak kadın olma hâlindeymişçesine, sonda ya da serum değil, bir biçimden yoksun olan şeyleri düşünüyorsun.

İşte orada. Yardım, tavsiye, hasta kayıtları, temizlik gereçleri isteyen hemşire bulutunun arasından geçerek jöleli saçlarımla ilerliyorum. Çok az kaldı. Bulutu dağıtmak kolay. Beni gören herkes kişisel alanımı işgal etmemek için yolu açmaya başlıyor. Lavmancı ve termometreci hemşirelerin neredeyse kimseninkine saygı göstermediği beden hakkına biz doktorlar sahibiz.

“Menéndez!”

“Buyurun Doktor Quintana?”

İsmimi duymak güzel bir duygu. Ona birkaç talimat veriyorum.

Klinik, Temperley’in dış taraflarında, Buenos Aires’e birkaç kilometre mesafede. Gündüz vakti acil bölümü yoğunluğun en fazla yaşandığı yer, gündüz mesaisi boyunca ortalama otuz hasta alıyorlar. Issız olan gece mesaisinde ise bir yıldır ben çalışıyorum. Hastalarım yakındaki herhangi bir yemekhanede bıçak bıçağa kavga eden ve yasalara karşı olan sadakatimizden memnuniyet duyan adamlar. Hemşireler onlardan korkuyor. Akşam çökmeden parktaki yoldan gidiyorlar. Menéndez’in çıktığını hiç görmedim. Her zaman orada. Yoksa klinikte mi yaşıyor? Not alıyorum: Bunu sor.

Akşam oldu ve yapacak hiçbir şey yok. En iyisi koridorlarda yürümek, birileriyle sohbet etmek ya da dörtlü olup kart oynamak. Hemşirenin biri elleri cebinde duvara yaslanmış. Arkadaşı yere bakıyor.

Doktor Papini hızla bana doğru geliyor, başparmağını dudağına götürerek sessiz olmamı istiyor. Çilli bir adam ve baygın yaşlı kadınların göğüslerini ellemek gibi bir huyu var. Bazen yaptığı ihanetleri anlatıyor, kasti yüzsüzlüğü biraz midemi bulandırıyor. Beni küçük bir odaya götürüyor.

“Morgda ne var biliyor musunuz Quintana?”

“Salı günü sakladığınız kırmızı şarap.”

“Hayır, o çoktan bitti. Çenesini kapalı tutması için temizlikçi kadına birkaç şişe verdik. Benimle gelin.”

Papini bir çekmeceyi açıyor. İçinden bir ay önce Paseo de Julio’dan aldığı ve Ledesma’nın emriyle klinikte asla kullanmadığı antropometrik ölçüm aletini çıkarıyor. Terlemiş, gözleri neredeyse yuvalarından fırlamış ve limon kokuyor. Bu